

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اسدآباد

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

کمیته برنامه ریزی درسی

فرم طرح درس

عنوان کامل درس: مفاهیم پایه پرستاری 1	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری
سال تحصیلی: 1403-404 نیمسال: دوم	پیش نیاز: اصول و مهارت‌های پرستاری
تعداد واحد: 1	تعداد فراگیران: 33
زمان برگزاری کلاس (روز - ساعت): دوشنبه ها ساعت 16-18	نوع درس: تئوری □ عملی □ کارآموزی □
تاریخ شروع کلاس: 1403/11/29	تاریخ خاتمه کلاس: 1404/02/08
نام و نام خانوادگی مدرس: خانم مرضیه اصلانی	پست الکترونیک مدرس: aslanm63@yahoo.com
گروه مدرسین:-	مدرس مسئول درس: اصلانی

شرح درس:

در این درس اساسی‌ترین مطالب در رابطه با مفاهیم زیر بنایی پرستاری به دانشجویان تدریس می‌گردد. در این درس به دانشجویان کمک می‌گردد از طریق به‌کارگیری مهارت‌های تفکر خلاق بتوانند از آموخته‌های کلاس درس برای درک بهتر نیازهای بیماران (بزرگسالان/سالمنان) در ارتباط با اختلالات مرتبط با مفاهیم مورد آموزش برای تأمین، حفظ و سلامت ایشان بهره بگیرند.

گزیده‌ای از مقررات آموزشی در کلاس درس:

- دانشجو موظف است قبل از حضور استاد در کلاس حاضر باشد.
- خاموش کردن تلفن همراه در کلاس درس الزامی است.
- فعالیت‌های دانشجو در کلاس درس شامل شرکت فعال در بحث، پاسخ به سوالات و آمادگی برای یادگیری می‌باشد.
- در صورتی که غیبت دانشجو در کلاس بیش از 4/17 ساعات جلسات شود، درس مربوطه حذف خواهد شد.
- به استناد آیین نامه مصوب جلسه 258 شورای عالی انقلاب فرهنگی کارنامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان طبق لیست پیوست توسط اساتید تکمیل خواهد گردید.

هدف کلی درس:

هدف کلی درس:

آشنایی با برخی مفاهیم پایه در پرستاری و نقش آن‌ها در ارائه مراقبت حرفه‌ای به مددجویان توانایی استفاده از دانش مفاهیم پرستاری و مدل‌های مراقبتی در عملکرد پرستاری خود در عرصه‌های مختلف مراقبت از مددجویان و خانواده‌های آن‌ها.

جلسه اول - تاریخ: 1403/11/29

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
معرفی حرفه پرستاری ، مفهوم سلامتی و بیماری، انسان ، محیط، فلسفه پرستاری و مراقبت و مدل های ارائه آن	از فراگیران انتظار میرود که پس از اتمام درس قادر باشند: 1. تعریف پرستاری را بدانند. 2. نقش های پرستار را توصیف کند. 3. تاریخچه پرستاری در ایران و جهان را بدانند. 4. تعریف سلامتی و بیماری را بدانند. 5. مفاهیم مرتبط با سلامتی و بیماری را بدانند. 6. عوامل موثر بر سلامتی ، پیشگیری و انواع آن را بدانند. 7. مفهوم انسان را بدانند و نیازهای انسان را نام ببرد. 8. مفهوم محیط را توصیف کند. 9. فلسفه پرستاری و مراقبت و مدل های آنرا توصیف کند. 10. تفاوت مدل های مراقبتی انسان گرایانه، کل نگر، بیمار محور، خانواده محور و جامعه محور را بیان کند.	(حیطه شناختی)	سخنرانی و بحث گروهی و ارائه کنفرانس گروهی توسط دانشجویان و بحث و تبادل نظر پیرامون آنها	کمک وسایل سمعی و بصری شامل ویدئو پروژکتور و ارائه فیلم

جلسه دوم - تاریخ: 1403/12/06

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی

کمک وسایل سمعی و بصری شامل ویدئو پروژکتور و ارائه فیلم	سخنرانی و بحث گروهی و ارائه کنفرانس گروهی توسط دانشجویان و بحث و تبادل نظر پیرامون آنها	(حیطه شناختی)	از فراگیران انتظار میرود که پس از اتمام درس قادر باشند: 1. تنش (استرس) را تعریف نماید. 2. عوامل ایجاد کننده استرس و انواع مختلف آن را نام ببرد (stressors) 3. عوامل موثر بر پاسخ به تنش را توصیه نماید. 4. سازگای و پاسخ فیزیولوژیک بدن به تنش را شرح دهد. 5. سندرم سازگاری عمومی را توضیح دهد. 6. عوارض ناشی از تنش را نام برد. 7. مراقبت و مداخلات پرستاری در تنش را توصیف نماید. 8. روشهای آرام سازی را توضیح دهد. 9. تصویر ذهنی از خویشتن را تعریف نماید. 10. ارتباط تصویر ذهنی از جسم و اعتماد به نفس را بیان کند. 11. مراحل رشد و تکامل تصویر ذهنی از جسم خویشتن را در دوران های مختلف زندگی شرح دهد. 12. اختلال در تصویر ذهنی از جسم خویش را شرح دهد. 13. عوامل موثر بر عکس العمل فرد نسبت به تغییر تصویر ذهنی از جسم خویشتن را نام ببرد. 14. عکس العمل های انطباقی و غیر انطباقی فرد و خانواده در اختلال در تصویر ذهنی را توصیف نماید.	تنش و سازگاری – اختلال در تصویر ذهنی از خویشتن

			15. واکنش سازگاری در اختلال تصویر ذهنی از جسم را شرح دهد. 16. نقش پرستار در بررسی و پیگیری تغییر در تصویر ذهنی از جسم خویش را شرح دهد.	

جلسه سوم – تاریخ: 1403/12/13

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
همدلی و شفقت	از فراگیران انتظار میرود که پس از اتمام درس قادر باشند: 1. تعریف همدلی را بداند. 2. تعریف شفقت را بداند. 3. اهمیت ، مراحل و مولفه های همدلی را توصیف کند. 4. اهمیت شفقت ورزی در پرستاری را بداند. 5. خستگی ناشی از شفقت ورزی و نحوه مراقبت از خود در مقابل آن را بداند.	(حیطه شناختی)	سخنرانی و بحث گروهی و ارائه کنفرانس گروهی توسط دانشجویان و بحث و تبادل نظر پیرامون آنها	کمک وسایل سمعی و بصری شامل ویدئو پروژکتور و ارائه فیلم

جلسه چهارم – تاریخ: 1403/12/20

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
خواب	از فراگیران انتظار میرود که پس از اتمام درس قادر باشند: 1. چرخه خواب و بیداری و مکانیسم های تنظیمی آن را بداند.	(حیطه شناختی)	سخنرانی و بحث گروهی و ارائه کنفرانس گروهی توسط دانشجویان و بحث و تبادل نظر پیرامون آنها	کمک وسایل سمعی و بصری شامل ویدئو

پروژکتور و ارائه فیلم		2. مراحل و ویژگی های هر مرحله از خواب را بدانند. 3. اختلالات شایع خواب را نام ببرند. 4. مداخلات پرستاری مناسب برای ارتقای چرخه های خواب طبیعی را نام ببرند.	

جلسه پنجم – تاریخ: 1404/01/18

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
مدیریت درد	از فراگیران انتظار میرود که پس از اتمام درس قادر باشند: 1. مفهوم درد را تعریف کنند. 2. فیزیولوژی درد را تعریف کنند. 3. انواع مختلف درد را نام ببرند. 4. مفاهیم مرتبط با درد را توضیح دهد. 5. فاکتورهای موثر بر احساس درد را نام ببرند. 6. واکنش های نسبت به درد را توصیف نماید. 7. تئوری کنترل درجه ای درد را شرح دهد. 8. چگونگی ارزیابی جامع درد را توضیح دهد. 9. روشهای دارویی و غیر دارویی کنترل درد را شرح دهد. 10. پلاسبو را توضیح دهد و مسائل اخلاقی و قانونی مرتبط با آن را شرح دهد. 11. فرایند پرستاری و چارچوب آن را در مراقبت از بیماران مبتلا به درد بکار گیرد.	(حیطه شناختی)	سخنرانی و بحث گروهی و ارائه کنفرانس گروهی توسط دانشجویان و بحث و تبادل نظر پیرامون آنها	کمک وسایل سمعی و بصری شامل ویدئو پروژکتور و ارائه فیلم

جلسه ششم – تاریخ: 1404/01/25

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
ارتباط با مددجو	از فراگیران انتظار میرود که پس از اتمام درس قادر باشند: 1. معنای ارتباط موثر با مددجو را توضیح دهد و مسائل اخلاقی و قانونی مرتبط با آن را شرح دهد. 2. اهمیت ارتباط موثر با مددجو را توضیح دهد 3. عناصر فرایند ارتباط موثر با مددجو را توضیح دهد 4. شکل های ارتباط موثر با مددجو را توضیح دهد 5. مدل های ارتباط موثر با مددجو را توضیح دهد 6. قلمرو و مناطق فضای شخصی ارتباط موثر با مددجو را توضیح دهد 7. ارتباط موثر با بیماران با نیازهای خاص را توضیح دهد	(حیطه شناختی)	سخنرانی و بحث گروهی و ارائه کنفرانس گروهی توسط دانشجویان و بحث و تبادل نظر پیرامون آنها	کمک وسایل سمعی و بصری شامل ویدئو پروژکتور و ارائه فیلم

جلسه هفتم – تاریخ: 1404/02/01

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
سالمندی و سالمندشناسی	از فراگیران انتظار میرود که پس از اتمام درس قادر باشند: 1. پروسه سالمندی را تعریف کند 2. براساس تئوری های پیشرفت و تکامل سالمندی را شرح دهد.	(حیطه شناختی)	سخنرانی و بحث گروهی و ارائه کنفرانس گروهی توسط دانشجویان و بحث و تبادل نظر پیرامون آنها	کمک وسایل سمعی و بصری شامل ویدئو پروژکتور و ارائه فیلم

		3. جنبه های فیزیولوژیک سالمندی را که در نتیجه تغییرات نرمال و پاتولوژیک رخ می دهد شرح دهد. 4. اهمیت مراقبت بهداشتی پیشگیری کننده و حفظ سلامتی را در افراد سالمند بیان کند. 5. مشکلات مهم ذهنی و جسمی افراد سالمند را شناسایی نماید. 6. از فرایند پرستاری بعنوان یک چارچوب برای مراقبت از بیماران مبتلا به آلزایمر استفاده کند. 7. اقدامات پرستاری وابسته به درمان دارویی در افراد مسن را مشخص نماید.	

جلسه هشتم - تاریخ: 1404/02/08

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
فرایند پرستاری	از فراگیران انتظار میرود که پس از اتمام درس قادر باشند: 1. فرآیند پرستاری را از نظر علمی تعریف کند. 2. گام های فرآیند پرستاری را نام ببرد. 3. اهمیت فرآیند پرستاری در مراقبت از بیماران را بیان کند 4. تشخیص های پرستاری قطعی و احتمالی را تعریف نماید 5. نحوه بررسی و گرفتن تاریخچه بیمار توسط پرستار را شرح دهد.	(حیطه شناختی)	سخنرانی و بحث گروهی و ارائه کنفرانس گروهی توسط دانشجویان و بحث و تبادل نظر پیرامون آنها	کمک وسایل سمعی و بصری شامل ویدئو پروژکتور و ارائه فیلم

		6. مهارت های پرستار را در نقش مصاحبه کننده نام ببرد. 7. نحوه نگارش تشخیص های پرستاری ، مشکلات مشترک ، اهداف و برایندهای مورد انتظار را شرح دهد. 8. نتایج مورد انتظار در برنامه ریزی را نام ببرد 9. برنامه مراقبت پرستاری را با توجه به مشکلات بیمار تدوین نماید. 10. فرآیند پرستاری را برای مددجو انتخابی بکار ببرد. 11. مرحله اجرا را شرح دهد. 12. ارزیابی را به عنوان آخرین مرحله فرآیند در تعیین میزان دست یابی به اهداف توضیح دهد	

ارزشیابی:

ارزشیابی: تکوینی ☒ پایانی ☐

نمره کل: 20

حضور فعال: 1 کوئیز: 2 تکلیف: 2.. نمره آزمون میان ترم: 5.. نمره آزمون پایان ترم: 10 نمره

نوع آزمون میان ترم : شفاهی ☐ تشریحی ☒ چند گزینه ای ☒ صحیح و غلط ☐ جور کردنی ☐

نوع آزمون پایان ترم: شفاهی ☐ تشریحی ☒ چند گزینه ای ☒ صحیح و غلط ☐ جور کردنی ☐

منابع:

Critical Care nursing - 6th edition - 2020- Linda D. Urden – Kathleen M. Stacy – Mary E. lough

Medical – surgical nursing -8th edition – 2018 –Joyce M.Black- Jane Hokanson Hawks

برونر- سودارث، ترجمه زیبا فراهانی، مفاهیم پرستاری، انتشارات نور دانش، آخرین چاپ